

[Undervisningsministeren.]

senere Tid fra visse kirkelige, eller jeg vil hellere sige klerikale Sider er kommet ind i en grov Materialisme og næsten ikke mere kan tale om Tingene. Det er for disse Retninger blevet ydre Magt, Standens Prestige, udvortes Autoritet, som alt kommer an paa. Jeg er vokset op i en Tid, da man talte om og drøftede aandelige Spørgsmaal paa en anden Maade. Jeg fik i Gaar et Blad, „Præsteforeningens Medlemsblad“, og ser, at det har en lille Artikel, „Skolens Tilsyn“, der begynder saaledes:

„Skønt man skulde mene, at Rigsdagen havde nok at gøre med de store, vanskelige økonomiske Spørgsmaal, forlyder det nu, at der i Sæsonens elvte Time kommer et Forlig om Tilsynsloven.“

Præsterne, det vil sige den Præst, der har skrevet dette, er ligefrem ærgerlige over, at man ikke nøjes med at behandle rent materielle Spørgsmaal paa Rigsdagen, men at ogsaa ideelle Spørgsmaal tages op, at Tiden ikke er i den Grad langt nede, at vi ogsaa kan drøfte og fremme kulturelle Sager. Det er Aanden og Tonen fra den Side — den plumpeste Materialisme! Ja, heldigvis, siger jeg, er 3 Partier paa Rigsdagen enedes om at drøfte de meget tungt vejende materielle Spørgsmaal, der for Tiden ligger for, de økonomiske Spørgsmaal. Jeg tror, det er godt for Land og Folk, at 3 Partier, hvis Kærne er Arbejdere og Bønder, som Statsministeren sagde forleden i Aarhus, de solideste Samfundsklasser i vort Land, der har fundet hinanden. Men her er et aandeligt, et kulturelt Spørgsmaal, og det er godt, at vi ogsaa kan faa Ørenlyd for den Slags Ting, i Modsætning til, hvad „Præsteforeningens Medlemsblad“ mener. Det glæder mig — og hermed vil jeg slutte —, at disse Partier, Repræsentanterne for Arbejdere og Bønder, ogsaa har fundet hinanden i disse Spørgsmaal. Det er i Overensstemmelse med den danske Bondestands allerbedste Traditioner, som det ærede Medlem, der er Ordfører for Mindretallet, aabenbart kender meget lidt til. Det er i Overensstemmelse med den danske Bondestands allerbedste Traditioner fra „De gudelige Forsamlinger“s Tid i 1820—30—40, fra den første grundtvigske Vækkelsestid, fra den første Vilhelm Beck'ske Vækkelsestid, hvor man ikke ønskede Me-

nighedslivet blandet ind i Politik og ikke ønskede Politik blandet ind i Menighedslivet. Men der er senere kommet andre Tendenser frem, efterhaanden som netop den grove og plumpe Materialisme og Haandfasthed har bredt sig paa disse Omraader. Jeg maatte for nogle Aar siden imødegaa en Folketingsmand af den Retning med at sige: Ja, Religion og Kristendom kan være godt for mange Ting, ogsaa til at redde sig Vælgerstemmer fra Kolleger, fra Partifæller i de andre Kredse i Amtet. Der er kommet en latent Stemning frem for at gøre det til Politik og til et Magtspørgsmaal. Jeg beklager dette. Men jeg glæder mig over, at her har de fundet hinanden, som jeg synes har aandelig Sans i aandelige Spørgsmaal.

Jeg afviser bestemt Pastor Fibigers Insinuationer, som jeg afviser det ærede Medlems Mistænkeliggørelse.

S. Rasmussen: Jeg ved ikke, hvad den højtærede Undervisningsminister tænkte paa, da han talte om den danske Bondestands Historie og om de gamle Grundtvigianere, Vilhelm Beck o. s. v. Jeg tror at turde sige, at jeg kender ogsaa noget til alt dette; jeg kender i hvert Fald en lille Smule til Bondestandens Historie og til dens Stilling til dette Lovforslag. Jeg tør forsikre den højtærede Undervisningsminister, at det store Lag ude i vor Befolkning ikke ønsker dette Lovforslag gennemført i den Skikkelse, hvori det nu foreligger.

Den højtærede Minister taler om Mistænkeliggørelse fra min Side overfor Ministeren, som om jeg skulde have udtalt noget som helst om, at Ministeren vilde arbejde for Religionsundervisningens Borttagelse fra Skolen. Det har jeg ikke nævnt med et eneste Ord. Nej, jeg har omtalt, hvad nogle Blade har skrevet — den højtærede Minister refererede jo ogsaa, hvad flere Blade har skrevet. Jeg anførte, hvad et Blad har skrevet, at dette Rudiment, som nu er tilbage af det kirkelige Tilsyn, ogsaa snart maatte falde bort, og det falder jo i Traad med, hvad den højtærede Minister selv har sagt i Dag: at det, her naas, var egentlig ikke det, han havde ønsket, men at han havde ønsket noget mere vidtgaende ogsaa i den Retning.

Naar den højtærede Minister nu siger,